

PREVENTING AND FIGHTING EARLY LEAVING
FROM EDUCATION & TRAINING WITH AI

stAI

**Acționează înainte să se întâmple: Prevenirea și
combaterea părăsirii timpurii a educației și formării cu
ajutorul Inteligenței Artificiale**

T3.1: Colecția de Studii de Caz și Bune Practici

Potențialul și Beneficiile Utilizării/Integrării Tehnologiilor Bazate pe Date
pentru Sprijinirea Deciziilor în Mediile Educaționale

Pachet de Lucru 3 (Work Package 3)

Autor: Emphasys Centre

Titlu proiect: Acționează înainte să se întâmple: Prevenirea și combaterea părăsirii timpurii a educației și formării cu ajutorul inteligenței artificiale

Project N°:2023-1-IS01-KA220-SCH-000157308

Sub-programme or KA:

KA220-SCH - Cooperation partnerships in school Education

Website: www.stai-edu.eu

Consortium:

SCHOOL OF EDUCATION

ARTIFICIAL
INTELLIGENCE
RESEARCH GROUP

Colegiul Național de Artă
Octav Băncilă
Iași

scuola **attiva** NLUS
EDUCATION FOR THE FUTURE

Tabelă de conținut

Introducere	5
Studii de caz pe țări	6
Țara 1: Islanda	6
Studiul de caz 1: Mixtúra - Centrul de Cunoaștere și Inovare::	6
Studiul de caz 2: Nýsköpunarstofa menntavísinda (Centrul de Inovare pentru Științele Educației).	7
Studiul de caz 3: Austur-Vestur Sköpunarsmiðjur (Laboratoare Creative Est-Vest/Makerspaces)	8
Studiul de caz 4: Húsavík	9
Țara 2: Belgia	12
Studiul de caz 1 1: Proiectul A'REA UP: planul de urgență pentru fluxul de ieșire calificat.	12
Studiul de caz 2: Centrul de Sprijin Leuven Împotriva Abandonului Școlar	14
Studiul de caz 3: Centrul de Sprijin Leuven Împotriva Abandonului Școlar	17
Studiul de caz 4: Punctul Central de Raportare pentru tinerii aflați în risc.	19
Țara 3: Italia	21
Studiul de caz 1: Steam 4 Future (Steam pentru Viitor).	21
Studiul de caz 2 : Scuole Senza Frontiere (Școli Fără Frontiere)	23
Studiul de caz 3: Classe AI - Inteligență Artificială pentru Educație	24
Studiul de caz 4: Fuoriclasse - Împotriva Părăsirii Timpurii a Școlii.	25
Țara 4: România	26
Studiul de caz 1: Descoperă STEAM	26
Studiul de caz 2: Abilități digitale. Povești digitale	27
Studiul de caz 3: Campania Descoperă STEM Scientix 2025	29
Studiul de caz 4: Laboratorul de Robotică Ozobot..	30
Țara 5: Portugalia	32
Studiul de caz 1: UAARE - Unitatea Școlară de Sprijin pentru Înaltă Performanță.	32
Studiul de caz 2: Programul Național de Succes Școlar - Direcția Generală a Educației din Portugalia	35
Studiul de caz 3: Proiectul IPCA și Observatorul Permanent privind Abandonul și Succesul Școlar OPAS.	37
Studiul de caz 4: LEDs - Rui.	38
Țara 6: Cipru	41
Studiul de caz 1 - Centrul de Învățare Îmbunătățită prin Tehnologie.	41
Studiul de caz 2 - ENGINITE.	43
Studiul de caz 3 - Construcția Colaborativă a Cunoașterii și Metacogniție prin Robotică Educațională	45
Studiul de caz 4 - Alnstein..	47

Bune practici	49
Bune practici 1: NýMennt	49
Bune practici 2: Centrul pentru orientarea elevilor - în olandeză, Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB)	49
Bune practici 3: Educația STEAM	50
Bune practici 4: ScuolAttiva Cooperativa Sociale Onlus	51
Bune practici 5: Educația STEAM	51
Bune practici 6: LED (Laboratoare de Educație Digitală)..	51
Bune practici 7: ENGINE	52
Concluzii	53

Introduction

Acest manual servește ca o colecție cuprinzătoare de studii de caz și bune practici din Islanda, Belgia, Italia, România, Portugalia și Cipru, axându-se pe potențialul transformator al tehnologiilor bazate pe date (data-driven) în domeniul educației.

Pe măsură ce sistemele educaționale din întreaga lume adoptă din ce în ce mai mult inovația digitală, utilizarea analizei datelor (data analytics), inteligenței artificiale (IA), învățării automate (machine learning) și a altor instrumente bazate pe date a apărut ca un factor cheie pentru îmbunătățirea rezultatelor educaționale, personalizarea experiențelor de învățare și promovarea unor medii incluzive.

Acest manual își propune să prezinte diverse abordări de implementare a acestor tehnologii și impactul lor asupra educației. Cazurile evidențiază strategiile, provocările și succesele întâlnite în integrarea tehnologiilor bazate pe date, oferind perspective valoroase pentru educatori, factori de decizie politică și părți interesate care doresc să valorifice tehnologia pentru îmbunătățirea educației.

Fiecare studiu de caz explorează diferite aspecte ale utilizării datelor, variind de la analiza învățării (learning analytics) și monitorizarea studenților până la utilizarea datelor masive (big data) pentru luarea deciziilor instituționale și implementarea instrumentelor bazate pe IA pentru învățarea adaptivă. Prin documentarea acestor practici, acest manual urmărește să promoveze schimbul de cunoștințe și să inspire noi inițiative care să valorifice puterea datelor pentru a îmbunătăți predarea și învățarea în diferite contexte educaționale.

În cele din urmă, această colecție servește ca o resursă pentru a ghida și sprijini dezvoltarea practicilor educaționale bazate pe date, asigurându-se că sistemele educaționale din întreaga lume se pot adapta eficient la cerințele erei digitale, promovând în același timp echitatea, implicarea și succesul elevilor.

Studii de caz pe țări

Țara 1: Islanda

Studiu de Caz 1: Mixtúra - Centrul de Cunoaștere și Inovare:

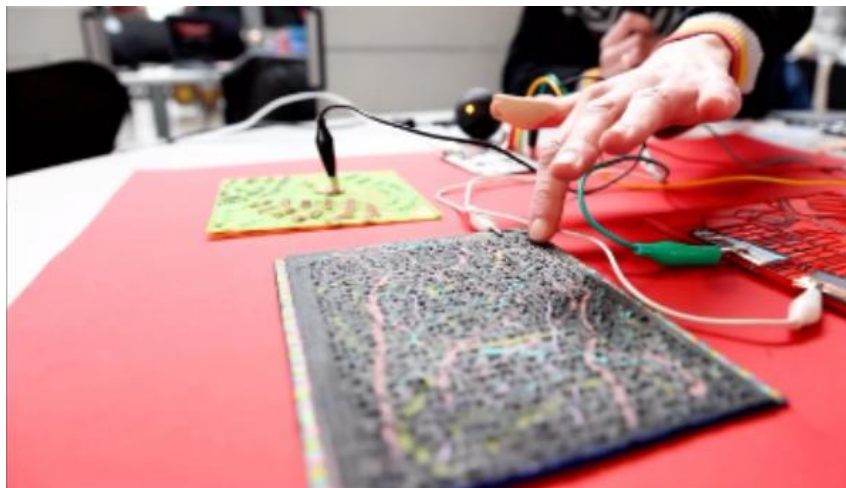
Location: Reykjavík, Iceland

Website: <https://reykjavik.is/mixtura>

Descriere pe Scurt:

Mixtúra este Centrul dedicat de **cunoaștere și inovare** al orașului Reykjavík, care sprijină **transformarea digitală** și **dezvoltarea pedagogică** în școlile obligatorii (vârsta 6-16 ani) și centrele de petrecere a timpului liber. Operând sub egida **Departamentului pentru Educație și Tineret**, Mixtúra oferă **dezvoltare profesională ținută**, consultanță și resurse pentru educatori, personal din centrele de timp liber și lideri. Domeniile sale cheie de interes includ:

- Integrarea eficientă a instrumentelor digitale de învățare.
- Implementarea **tehnologiilor creative** (cum ar fi **programarea, robotica și fabricația digitală**).
- Promovarea **practicilor de predare inovatoare**.
- Sprijinirea obiectivelor politicii educaționale a orașului ("**Látum draumana ræfast**" - "**Să lăsăm visele să devină realitate**").

https://www.instagram.com/mixtura_reykjavik/

De ce este considerată o bună practică?

Mixtúra este considerată o bună practică datorită abordării sale cuprinzătoare și impactului sistemic:

- Suport Sistemic la Nivel de Oraș: Oferă o strategie centralizată și coerentă pentru inovare și sprijin într-un număr mare de instituții educaționale și de petrecere a timpului liber, asigurând o acoperire mai largă și un acces mai echitabil la oportunitățile de dezvoltare pentru personalul din întregul Reykjavík.
- Accent pe Împuternicirea Profesională: Prin prioritizarea dezvoltării profesionale continue a personalului, Mixtúra consolidează capacitatea celor care lucrează direct cu copiii și tinerii, dotându-i cu abilitățile și încrederea necesare pentru a utiliza eficient abordările pedagogice moderne și tehnologiile.
- Integrarea Tehnologiilor Digitale și Creative: Promovează și sprijină în mod activ integrarea semnificativă a diverselor tehnologii în mediile de învățare și de petrecere a timpului liber, îmbunătățind alfabetizarea digitală a elevilor și cultivând abilități cruciale pentru secolul XXI precum creativitatea, colaborarea și gândirea computațională.
- Crearea de Comunități de Practică: Mixtúra facilitează colaborarea și schimbul de cunoștințe între profesioniști prin ateliere, rețele și sprijin pentru proiecte, contribuind la construirea unei culturi durabile de inovare și învățare între colegi pe întreg peisajul educațional al orașului.
- Îmbunătățirea Mediilor de Învățare pentru Implicarea și Oportunitățile Elevilor: Prin investirea în abilitățile educatorilor și ale personalului din centrele de timp liber și prin promovarea unor activități de învățare captivante, îmbunătățite de tehnologie, Mixtúra contribuie în mod direct la crearea unor medii mai pozitive, incluzive și motivante pentru copii și adolescenți. Acest mediu îmbunătățit sprijină bunăstarea elevilor, cultivă un sentiment de apartenență și realizare și joacă, astfel, un rol semnificativ în prevenirea dezangajării și a părăsirii timpurii a școlii.

Studiu de Caz 2: Nýsköpunarstofa menntavísinda (Centrul de Inovare pentru Științe Educaționale)

Location: School of Education, University of Iceland, Reykjavík, Iceland

Website: <https://nyskopunarstofa.hi.is/is>

Descriere pe scurt:

Nýsköpunarstofa menntavísinda (Centrul de Inovare pentru Științe Educaționale) funcționează în cadrul școlii de Educație a Universității Islandei, servind ca o legătură vitală între cercetarea educațională, școli (preuniversitare și universitare) și industria tehnologiei educaționale (EdTech). Centrul promovează activ inovarea prin sprijinirea antreprenorilor EdTech, încurajarea colaborării prin evenimente și operarea unei platforme dedicate de testare unde educatorii și elevii pot testa pilot și evalua noi soluții EdTech. Un obiectiv cheie este asigurarea faptului că tehnologia îmbunătățește

învățarea pentru toți, fapt evidențiat de grupul de reflecție (think tank) al centrului privind tehnologia educațională incluzivă.

De ce este considerată o bună practică?

- Realizarea unei Punte Între Cercetare, Practică și Dezvoltare: Creează un ecosistem crucial care conectează perspectivele academice, nevoile și experiențele din lumea reală ale școlilor și capacitatea inovatoare a dezvoltatorilor EdTech, facilitând astfel o inovare educațională relevantă și cu impact.
- Promovarea Adopției EdTech Bazate pe Dovezi: Platforma de testare împuternicește școlile să ia decizii informate cu privire la tehnologie, permițându-le să testeze soluțiile în practică și să colecteze feedback cu privire la utilizabilitate și eficacitate, asigurând că investițiile sunt făcute în instrumente care sprijină cu adevărat predarea și învățarea.
- Încurajarea Inovării și Antreprenoriatului Educațional: Prin oferirea de sprijin și îndrumare startup-urilor și cercetărilor EdTech, Centrul stimulează dezvoltarea de noi instrumente educaționale, abordând potențial nevoile nesatisfăcute din cadrul sistemului educațional islandez și nu numai.
- Angajament față de Tehnologia Incluzivă: Concentrarea dedicată pe EdTech incluzivă asigură că principiile echității și accesibilității sunt esențiale în discuția despre tehnologia educațională, vizând valorificarea tehnologiei pentru a sprijini elevii cu nevoi diverse și a reduce barierele pentru toți studenții, inclusiv cei din medii dezavantajate.
- Îmbunătățirea Mediilor Educaționale pentru Oportunități: Prin facilitarea selecției atente, dezvoltării și implementării de EdTech eficient, Centrul contribuie la crearea unor medii de învățare mai bogate, mai captivante și potențial mai personalizate. Acest lucru sprijină în cele din urmă succesul elevilor, cultivă abilități esențiale și ajută la crearea de căi către oportunități viitoare, contracaraând factorii care pot duce la părăsirea timpurie a școlii.

Studiu de Caz 3: Austur-Vestur Sköpunarsmiðjur (Laboratoare/Ateliere de Creație Est-Vest)

Locație: Școlile Obligatorii din Reykjavík (Colaborare între școlile din districtele de Est și de Vest), Islanda

Website: <https://sites.google.com/rvkskolar.is/austurvestur/heim>

<https://menntastefna.is/strengths/austur-vestur-skopunar-og-taeknismidjur/>

Descriere pe scurt:

Austur-Vestur ("Est-Vest") este un proiect educațional de colaborare implementat în școlile obligatorii din Reykjavík, centrat pe înființarea și utilizarea "Sköpunarsmiðjur" – Laboratoare de Creație sau Ateliere de Tip Makerspace dedicate.

Inițiativa promovează învățarea practică, bazată pe proiecte, prin intermediul tehnologiei creative, gândirii de proiectare (design thinking), fabricației digitale și programării. Proiectul urmărește să integreze aceste practici inovatoare în curriculum, aliniindu-se la politica educațională a orașului Reykjavík ("Látum draumana rætast" – "Să lăsăm visele să devină realitate"). Proiectul oferă resurse, exemple de activități ("Verkefnasafn"), și se concentrează semnificativ pe dezvoltarea profesională a profesorilor ("Menntabúðir") și pe colaborarea între școlile participante.

De ce este considerată o bună practică?

- Medii de Învățare Inovatoare: Introduce și sprijină atelierele de tip makerspace în cadrul școlilor, oferind elevilor acces la instrumente și tehnologii pentru creație practică, experimentare și proiectare, încurajând un mod de învățare diferit și adesea foarte captivant.
- Dezvoltarea Abilităților Cheie pentru Secolul XXI: Cultivă direct creativitatea, gândirea critică, rezolvarea de probleme, colaborarea și abilitățile digitale/tehnice prin muncă practică, bazată pe proiecte, pregătind elevii pentru provocările și oportunitățile viitoare.

- Stimularea Implicării și Motivației Elevilor: Natura activă, creativă și adesea autodirijată a învățării în makerspace atrage o gamă largă de elevi, sporind semnificativ implicarea și făcând învățarea mai relevantă și mai plăcută, factori cheie în prevenirea dezangajării și a potențialului abandon școlar.
- Sprijin Puternic pentru Profesori și Colaborare: Include dezvoltare profesională dedicată ("Menntabúðir") și încurajează colaborarea și schimbul de resurse între profesori și școli, construind capacitatea necesară și comunitatea de practică pentru implementarea cu succes a acestor noi medii de învățare.
- Oferirea de Căi Alternative către Succes: Oferă elevilor, în special celor care ar putea să nu exceleze în mediile academice tradiționale, modalități alternative de a-și demonstra înțelegerea, de a-și etala talentele și de a experimenta succesul, sporind încrederea în sine și promovând o viziune mai incluzivă asupra realizărilor.

Studiu de caz 4: STEM Húsavík

Location: Húsavík, Iceland

Website: <https://stemhusavik.is/>

Descriere pe Scurt:

STEM Húsavík este primul "Ecosistem de Învățare STEM" formal al Islandei, o inițiativă bazată pe comunitate în Nordul Islandei, axată pe îmbunătățirea educației și a competențelor în Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică (STEM).

Acesta funcționează prin conectarea diverselor resurse locale – incluzând școli (de la grădiniță la ciclul superior al liceului), Fab Lab Húsavík, muzee, întreprinderi, organizații comunitare și familii.

Proiectul oferă:

- Ateliere practice (*hands-on*),
- Pregătire pentru profesori,
- Acces la o bibliotecă de împrumut de materiale STEM (cu obiecte precum roboți și microscopie),
- Cluburi de programare și

- Tabere în natură,

toate având ca scop ca STEM să fie accesibil, captivant și relevant pentru comunitatea locală și viitorul acesteia.

k

<https://stemhusavik.is/>

De ce este considerată o bună practică?

- Abordare de Tip Ecosistem a Învățăării: Depășește activitățile școlare izolate prin construirea unei rețele de colaborare (ecosistem) care implică multiple părți interesate din comunitate. Acest lucru creează oportunități de învățare mai bogate, mai diverse și mai durabile, conectate la contextul local.
- Învățare Experimentală Practică (Hands-On): Pune accentul pe învățarea activă, bazată pe investigație prin ateliere practice, experimente și utilizarea de instrumente (cum ar fi cele din Fab Lab Húsavík și biblioteca de împrumut), favorizând o înțelegere mai profundă, creativitatea și abilitățile de rezolvare a problemelor în domeniul STEM.
- Dezvoltarea Capacității Profesorilor: Sprijină în mod direct educatorii de la diferite niveluri școlare cu ateliere de dezvoltare profesională și resurse (biblioteca de împrumut), dându-le puterea de a implementa practici de predare STEM de înaltă calitate și captivante.
- Dezvoltarea Abilităților Pregătite pentru Viitor: Oferă acces direct la tehnologie (fabricație digitală, robotică, programare) și se concentrează pe dezvoltarea nu

doar a competențelor tehnice, ci și a competențelor cruciale pentru secolul XXI, cum ar fi munca în echipă, comunicarea și perseverența, prin activități bazate pe proiecte.

- Promovarea Accesului Regional și a Echității: Face ca oportunitățile și resursele inovatoare de învățare STEM să fie accesibile elevilor și profesorilor dintr-o zonă rurală, ajutând la reducerea potențialelor decalaje geografice în oferta educațională și inspirând o participare mai largă în domeniile STEM.
- Stimularea Interesului și a Motivației: Făcând învățarea STEM relevantă, interactivă și conectată la comunitate și natură, inițiativa stârnește eficient curiozitatea și crește motivația și implicarea elevilor, care sunt fundamentale pentru învățarea susținută și pentru urmărirea unei educații sau cariere ulterioare în STEM.

Tara 2: Belgia

Studiu de Caz 1: Proiectul A'REA UP: Planul de urgență pentru fluxul calificat de ieșire

Location: Antwerp, Belgium

Website:

<https://pers.antwerpen.be/stad-rolt-programma-area-up-voor-gekwatificeerde-uitstroom-verder-uit>

<https://www.onderwijsantwerpen.be/nl/onderwijsnetwerk-antwerpen-0/areaup>

<https://www.vvsg.be/kennis/praktijken/praktijkendatabank/area-up-samen-kansrijk-leren>

Descriere pe scurt:

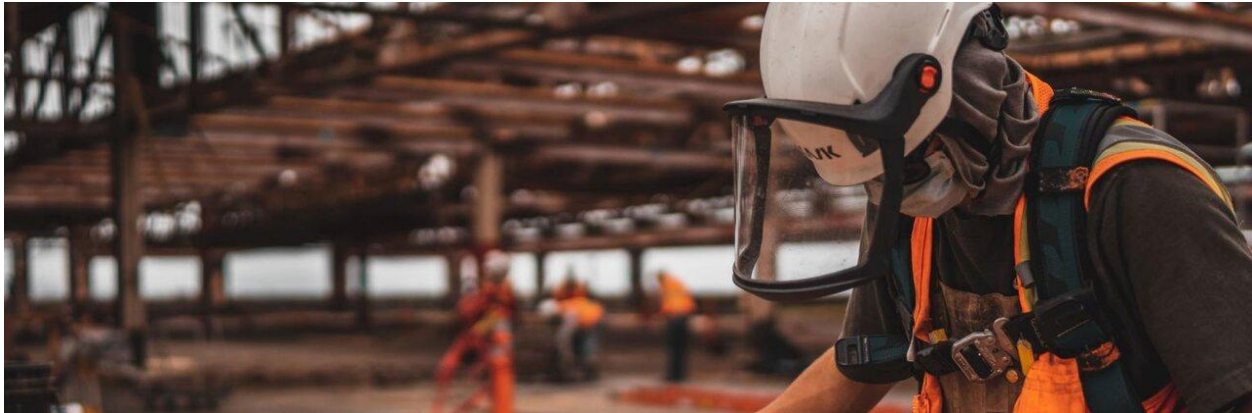
Ca răspuns la numărul mare de tineri din Anvers care părăseau școala fără o diplomă, orașul a lansat programul A'REA UP în septembrie 2021. Acest program urmărește să se asigure că mai mulți elevi obțin o calificare în sistemul de educație din Anvers, printr-o abordare cuprinzătoare cu acțiuni concrete. După un raport intermediar inițial și o evaluare, acțiunile vor fi acum continuate sau ajustate, dacă este necesar.

Traietoriile de „guvernare și coordonare” și „date, analiză și monitorizare” formează baza pentru realizarea abordării mai concrete a A'REA UP. Nucleul acestei scheme rezidă în cei trei

piloni definiți: prevenire, intervenție și compensare. În practică, fiecare acțiune este legată de domenii și traiectorii de urmărire care se desfășoară pe toți acești piloni.

Prin exerciții de viziune, grupuri de lucru și sub-proiecte pilot (de exemplu, sprijin pentru școlile secundare și căi de învățare flexibile), programul identifică și abordează riscurile de abandon școlar prin implicarea tinerilor în pericol și ghidarea lor către educație sau piața muncii.

În fiecare an, un plan de acțiune actualizat subliniază strategiile preventive, de intervenție și curative. Comunicarea clară, alinierea părților interesate și o misiune concentrată sunt cruciale pentru gestionarea intereselor diverse. Factorii de succes includ sub-proiecte tangibile cu impact măsurabil, sprijin școlar puternic și parteneriate semnificative. Municipality-urilor li se recomandă să își definească clar obiectivele, să rămână realiste în ceea ce privește scopul și să implice supervizori de proces pentru o coordonare eficientă.

De ce este considerat o bună practică?

- Abordare olistică, cu parteneri multipli (*multi-stakeholder*): acest proiect abordează părăsirea timpurie a școlii prin parteneriate între orașul anvers, școli, tineri și parteneri specializați. Recunoaște faptul că niciun actor nu poate aborda singur cauzele complexe ale abandonului școlar.
- Conceput centrat pe copil și pe tineret: copiii și tinerii sunt esențiali în toate acțiunile. Activitățile sunt concepute pe baza talentelor, intereselor și nevoilor elevilor.
- Intervenții bazate pe dovezi: acțiunile sunt fundamentate științific și se bazează pe analize actuale ale problemelor. Include didactici eficiente, politică lingvistică și strategii de sprijin personalizate.
- Monitorizare și adaptare continuă: măsurarea și evaluarea continuă a impactului oferă flexibilitatea de a rafina, ajusta sau continua intervențiile pe baza rezultatelor observate.
- Coordonare bazată pe date (data-driven): proiectul aplică o coordonare centrală și colectarea de date pentru monitorizarea la nivel de oraș și colaborează cu flandra pentru a îmbunătăți schimbul de date și analiza impactului.
- Domeniu larg de acțiune pe multiple planuri: structurat în jurul a 10 domenii tematice, asigurând o strategie cuprinzătoare. Proiectul include activități de timp liber, implicarea părinților și consiliere pentru alegerea carierei.
- Viziune și sustenabilitate pe termen lung: proiectul pune accentul pe un efort durabil, pe termen lung pentru reducerea ratelor de abandon. Construiește o politică urbană consecventă în jurul educației, cu obiective comune.
- Accent pe prevenirea timpurie: proiectul își extinde eforturile în învățământul primar pentru a detecta și a atenua riscurile din timp. Recunoaște importanța intervenției timpurii în modelarea rezultatelor pe termen lung.

Studiu de Caz 2: Centrul de Sprijin Leuven Împotriva Abandonului Școlar

Location: Leuven, Belgium

Website: <https://www.leuvenvoorscholen.be/leuven-steunpunt-tegen-schooluitval>

<https://pers.leuven.be/leuvense-onderwijsmakers-leren-signaalgedrag-leerlingen-lezen>

Descriere pe scurt:

Centrul de sprijin leuven împotriva abandonului școlar este o colaborare între parteneri din domeniul educației și al bunăstării sociale menită să combată părăsirea timpurie a școlii.

În Leuven, 13% dintre elevi își încheie cariera școlară fără o diplomă. Acești tineri au șanse mult mai mari să se confrunte cu șomajul, sărăcia, o sănătate mai precară și criminalitatea.

Abandonul școlar este un fenomen prea complex pentru ca o instituție de învățământ să îl abordeze singură. De aceea, Centrul de Sprijin Leuven Împotriva Abandonului Școlar sprijină echipele școlare din Leuven împreună cu partenerii din domeniul bunăstării sociale.

Puncte de acțiune:

- Consolidarea conexiunii dintre elev, profesor și școală.
- Învățarea gestionării mai bune a comportamentului dificil.
- Consolidarea politicii de îngrijire a școlii în ceea ce privește abandonul școlar.

De ce este considerat o bună practică?

Centrul de Sprijin Leuven Împotriva Abandonului Școlar reprezintă o bună practică datorită abordării sale olistice, colaborative și susținute în abordarea părăsirii timpurii a școlii. Iată motivele cheie:

- **Colaborare Multi-Parteneri (Multi-stakeholder):** Inițiativa este un efort comun al orașului Leuven, Platformei Locale de Consultare, implicând școli, CLB-uri (Centre de Îndrumare a Elevilor), organizații de tineret și de asistență socială. Această abordare de rețea integrată recunoaște că abandonul școlar este o problemă complexă care nu poate fi rezolvată doar de instituțiile de învățământ.
- **Sustenabilitate și Responsabilitate Locală (Local Ownership):** Se bazează pe colaborări și inițiative locale existente care au apărut organic între parteneri. Instituționalizarea Centrului de Sprijin asigură continuitate, structură și responsabilitate comună pentru problemă și soluțiile sale.
- **Sprijin Țintit și Structurat:** Programul implementează acțiuni concrete, cum ar fi grupuri de inter-viziune pentru coordonatorii de îngrijire, cazare temporară pentru tinerii aflați în pericol și instruire pentru a îmbunătăți modul în care școlile gestionează comportamentul dificil. Aceste acțiuni sunt concentrate, practice și abordează direct provocările de zi cu zi.
- **Luarea Deciziilor pe Bază de Date (Data-informed):** Centrul de Sprijin colectează și utilizează datele despre abandonul școlar pentru a ghida politica, a monitoriza impactul și a ajusta intervențiile în consecință – permițând o abordare bazată pe dovezi pentru combaterea abandonului.
- **Accent pe Climatul Școlar Pozitiv și Implicarea Elevilor:** Se pune accentul pe promovarea unor relații puternice elev-profesor-școală și pe medii școlare incluzive, empatică – esențiale pentru prevenirea dezangajării și a eventualului abandon.
- **Dezvoltare Profesională și Consolidare a Capacității:** Instruirea regulată și schimbul de experiență între parteneri ajută la dezvoltarea capacității locale de a recunoaște și de a răspunde eficient la semnele de avertizare timpurie ale abandonului școlar.
- **Angajament la Nivel Comunitar și Politic:** Cu o participare ridicată și sprijin continuu din partea factorilor de decizie politică locali, programul demonstrează un angajament politic și social puternic.
- **Obiective și Finanțare Comune:** Obiectivele și mecanismele de finanțare comune asigură că toți partenerii sunt aliniați și dotați cu resurse, reducând fragmentarea și favorizând responsabilitatea.

Studiu de Caz 3: Rețeaua Împreună Împotriva Abandonului Școlar

Location: Antwerp, Belgium

Website: <https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/doe/netwerk-samen-tegen-schooluitval.html>

Descriere pe scurt:

Rețeaua Împreună Împotriva Abandonului Școlar mobilizează, unește și conectează actori locali din domeniile Educației, Bunăstării Sociale, Muncii și Justiției pentru a implementa o politică privind absențele nemotivate (*truancy*), părăsirea timpurie a școlii, tinerii cu vulnerabilitate crescută și fluxul de ieșire necalificat. Acest lucru se realizează prin pregătirea, implementarea și evaluarea unor acțiuni de politică concrete în cadrul acordurilor locale.

Această rețea își propune să:

- Oferă o perspectivă asupra cifrelor locale privind abandonul școlar, absențele nemotivate, exmatriculările permanente și fluxul de ieșire necalificat.
- Oferă un mediu bogat în informații prin punerea la dispoziție a unei sinteze a bunelor practici în cadrul Provinciei Anvers.
- Dezvoltă, popularizează și implementează local un plan provincial de acțiune privind absențele nemotivate.
- Se concentrează pe un transfer cald al tinerilor de la școală la piața muncii, conștientizarea, mobilizarea și stimularea autorităților locale în jurul temei Împreună Împotriva Abandonului Școlar.

De ce este considerată o bună practică?

Rețeaua "Împreună împotriva abandonului școlar" este un exemplu solid de bună practică datorită abordării sale sistemice, bazate pe date și colaborative în abordarea părăsirii timpurii a școlii. Iată motivele cheie pentru care această rețea se remarcă:

- Colaborare Inter-Sectorială: Rețeaua reunește sectoarele Educației, Bunăstării Sociale, Muncii și Justiției, asigurând un răspuns olistic și multidisciplinar la problema complexă a părăsirii timpurii a școlii și a fluxului de ieșire necalificat.
- Orientare Politică și Acțională: În loc să ofere sprijin *ad-hoc*, rețeaua se concentrează pe proiectarea, implementarea și evaluarea unor acțiuni de politică concrete în cadrul acordurilor locale. Această abordare structurată duce la intervenții durabile și scalabile.
- Strategie Localizată, Bazată pe Date: Prin generarea de perspective locale asupra cifrelor legate de părăsirea timpurie a școlii (de exemplu, absențe nemotivate, exmatriculări permanente, flux necalificat), rețeaua își adaptează acțiunile la nevoile regionale specifice, crescând relevanța și eficacitatea intervențiilor.
- Schimb de Cunoștințe și Bune Practici: Inițiativa promovează un mediu bogat în informații prin cartografierea și diseminarea bunelor practici dovedite în cadrul provinciei. Acest lucru încurajează învățarea, previne dublarea eforturilor și sprijină îmbunătățirea continuă.
- Tranziții Calde și Sprijin pentru Tineri: Un obiectiv cheie este asigurarea "transferului cald" al elevilor de la școală la piața muncii, ceea ce ajută la reducerea decalajului pentru tinerii vulnerabili și sprijină integrarea lor socială și profesională.
- Implicarea Autorităților Locale și Consolidarea Capacității: Rețeaua lucrează activ pentru a sensibiliza, mobiliza și împuternici guvernele locale, ajutându-le să prioritizeze și să investească în combaterea părăsirii timpurii a școlii în jurisdicțiile lor.
- Evaluare și Responsabilitate (*Accountability*): Prin încorporarea evaluării în cadrul său, rețeaua se asigură că strategiile sale sunt bazate pe dovezi, măsurabile și adaptabile la nevoile în schimbare.

Studiu de Caz 4: Punctul Central de Raportare pentru Tinerii Aflați în Pericol

Location: Boom, Antwerpen, and Mechelen, Belgium

Website:

<https://www.antwerpen.be/contact/centraal-meldpunt-voor-risicojongeren>

<https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/doe/netwerk-samen-tegen-schooluitval/acties/cmp-s.html>

<https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/doe/netwerk-samen-tegen-schooluitval/acties/cmp-s.html#contact>

<https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/doe/netwerk-samen-tegen-schooluitval/acties/cmp-s.html#contact>

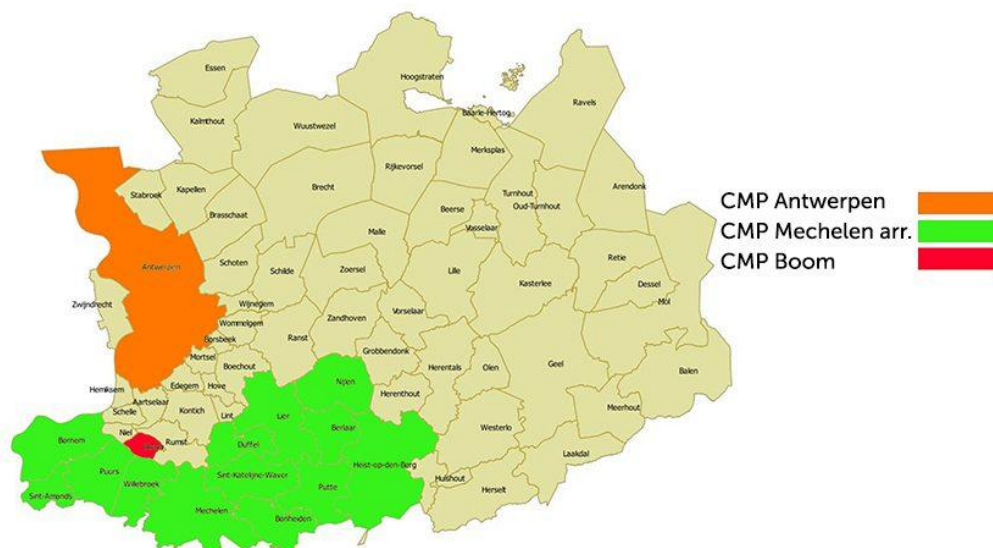
Descriere pe scurt:

Punctul Central de Raportare pentru Tinerii Aflați în Pericol – în neerlandeză Centraal Meldpunt (CMP) voor risicojongeren – este punctul de contact pentru toți angajații CLB (Centrele de Îndrumare a Elevilor) care caută un partener extern ce poate sprijini și consolida tânărul și școala în zona lor de operare, pentru a restabili conexiunea cu educația.

Acest CMP se angajează, în zona sa de operare, să:

- Centralizeze înregistrările/raportările.
- Distribuie înregistrările către diverșii furnizori de servicii.
- Consulte furnizorii pentru a găsi calea cea mai potrivită pentru un elev.
- Urmărească traiectoriile în colaborare cu furnizorii și CLB-urile.
- Facă cunoscute angajaților CLB diferitele inițiative extrașcolare.

De ce este considerat o bună practică?

Punctele Centrale de Raportare pentru Tinerii Aflați în Pericol (CMPs) sunt considerate o bună practică pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii datorită abordării lor coordonate, receptive și centrate pe elev de a restabili conexiunea elevilor vulnerabili cu educația. Iată principalele motive pentru care CMP-urile sunt eficiente:

- Sistem de Sprijin Centralizat: CMP-urile oferă un punct de contact unic și accesibil pentru angajații CLB (Centrele de Îndrumare a Elevilor) care caută sprijin extern. Acest lucru simplifică accesul la servicii, reduce fragmentarea și asigură că niciun elev nu este trecut cu vederea (sau nu "cade printre fisuri").
- Răspuns Personalizat, Multi-Partener: Prin consultarea cu diverși furnizori de servicii, CMP-urile identifică și coordonează calea de sprijin cea mai potrivită pentru fiecare elev în parte. Acest lucru asigură că intervențiile sunt personalizate, eficiente și aliniate cu nevoile specifice ale elevului.

- Gestionare Proactivă a Cazurilor și Urmărire (Follow-up): CMP-urile merg dincolo de simpla trimitere, monitorizând progresul traiectoriei fiecărui elev în colaborare cu CLB-urile și furnizorii externi. Această urmărire continuă ajută la asigurarea continuității, responsabilității și sprijinului pe termen lung.
- Colaborare Îmbunătățită Între Sectoare: CMP-urile consolidează colaborarea intersectorială (educație, îngrijirea tinerilor, sănătate mintală, asistență socială etc.) acționând ca un hub de coordonare, ceea ce este crucial pentru abordarea cauzelor complexe și multifacetate ale abandonului școlar.
- Schimb de Cunoștințe și Conștientizare: Prin informarea personalului CLB despre inițiativele extrașcolare disponibile, CMP-urile ajută la asigurarea faptului că profesioniștii din domeniul orientării cunosc și pot accesa întreaga gamă de sprijin disponibil în zona lor. Acest lucru extinde setul lor de instrumente pentru intervenție.
- Abordare Axată pe Reintegrare: CMP-urile sunt concentrate nu doar pe identificarea problemelor, ci și pe reintegrarea elevilor în educație prin căi adecvate, făcându-le o verigă esențială în lanțul preventiv și curativ împotriva părăsirii timpurii a școlii.

Țara 3: Italia

Studiu de Caz 1: Steam 4 Future

Locație: școli secundare din Lombardia, Lazio, Campania și Puglia, Italia

Website: <https://www.scuolattiva.it/project/steam-4-future/>

Descriere pe Scurt: STEAM4Future este un program inovator de tip P.C.T.O. (Parcursuri pentru Competențe Transversale și Orientare) sprijinit de Boeing Italia, care implică elevi din opt școli secundare superioare italiene într-un curriculum multidisciplinar axat pe STEAM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă și Matematică). Inițiativa îmbină disciplinele științifice cu creativitatea, oferind elevilor o combinație de module teoretice, ateliere practice, evenimente de orientare în carieră și lucru colaborativ pe proiecte pentru a explora viitoarele academice și profesionale în domeniile STEAM. Proiectul este recunoscut de Ministerul Italian al Educației și implică parteneri universitari cheie precum RomaTre Università degli Studi di Roma, Università Commerciale Luigi Bocconi, Politecnico di Bari și Università degli Studi di Napoli Federico II.

De ce este considerat o bună practică?

- **Abordare de Învățare Multidisciplinară:** Programul integrează știința cu artele, evidențiind aplicațiile din lumea reală și încurajând gândirea transdisciplinară.
- **Orientare în Carieră și Academică:** Două Zile ale Carierei dedicate îi ajută pe elevi să exploreze căi viitoare, atât în învățământul superior, cât și pe piața muncii.
- **Accent pe Diversitate și Incluziune:** Inițiativa promovează activ incluziunea, în special în sectoarele tehnologiei și științei, cu o atenție deosebită acordată reducerii decalajului de gen și încurajării participării feminine în domenii dominate în mod tradițional de bărbați.
- **Implicarea Universității și a Industriei:** Elevii interacționează direct cu profesori universitari, cercetători, profesioniști și modele de urmat (*role models*), creând o punte între educație și carieră.
- **Lucru de Grup Practic (Hands-On):** Prin proiectul „AI 4SocialGood”, participanții își dezvoltă abilitățile de rezolvare de probleme și de lucru în echipă.

Studiu de Caz 2: Scuole Senza Frontiere (Școli Fără Frontiere)

Locație: La nivel național – Italia, Școli Secundare (Învățământul Secundar Superior)

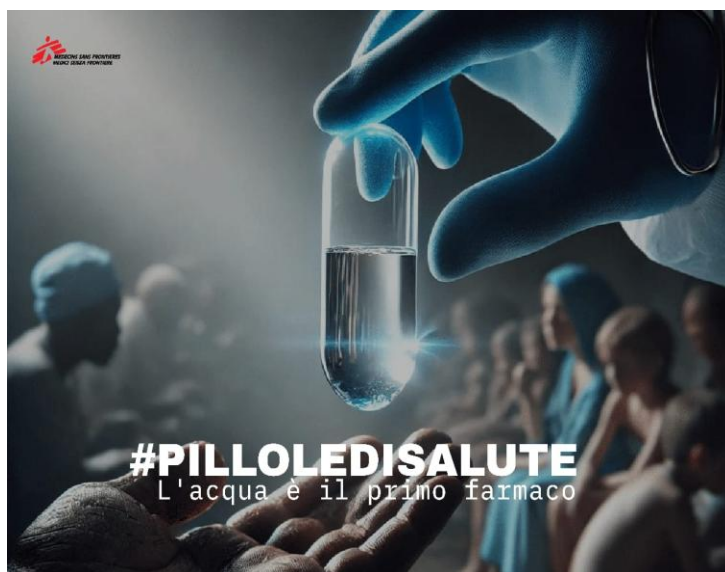
Website: <https://www.scuolattiva.it/project/scuole-senza-frontiere/>

Descriere pe scurt: Scuole Senza Frontiere este o inițiativă națională de tip P.C.T.O. (Parcursuri pentru Competențe Transversale și Orientare) dezvoltată în parteneriat cu Médecins Sans Frontières (Medici Fără Frontiere), menită să implice atât profesorii, cât și

elevii în explorarea temei sănătății publice globale.

Programul conștientizează importanța accesului echitabil la asistență medicală și oferă elevilor instrumentele necesare pentru a dezvolta campanii de comunicare care promovează valorile ajutorului umanitar.

- Profesorii primesc materiale de formare digitală și participă la webinarii acreditate.
- Elevii lucrează la provocări creative de sensibilizare, axate pe comunicarea cu impact social.

De ce este considerat o bună practică?

- **Accent pe Educația pentru Sănătate Globală:** Încurajează gândirea critică cu privire la importanța accesului la sănătatea publică și la problemele umanitare globale.
- **Împuternicire prin Comunicare:** Elevii își dezvoltă abilități sociale esențiale (*soft skills*) și învață să creeze campanii de conștientizare eficiente, aliniate la valorile fundamentale ale organizației Medici Fără Frontiere.
- **Implicarea și Formarea Profesorilor:** Educatorii devin facilitatori activi prin participarea la programe de formare pe platforma națională S.O.F.I.A. și prin utilizarea unor kituri educaționale dedicate.
- **Învățare Creativă și Experiențială:** Prin ateliere și o provocare finală în colaborare cu experți în comunicare de la *Latte Creative*, elevii experimentează lucrul pe proiecte din lumea reală.
- **Implicare la Nivel Național:** Inițiativa implică peste 50.000 de elevi, 2.000 de clase și 1.000 de profesori din întreaga Italie, promovând valori civice comune și responsabilitate publică.

Studiu de Caz 3: Classe AI – Inteligența Artificială pentru Educație

Locație: La nivel național – Italia, Școli Secundare (Învățământul Secundar Superior)

Website: <https://www.classeai.it/>

Descriere pe scurt:

Classe AI este o inițiativă națională care vizează integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în curriculumul școlar. Dezvoltată de Fondazione Golinelli în colaborare cu Fondazione Vodafone Italia, proiectul oferă:

- Formare pentru profesori,
- Module interdisciplinare,
- Experiențe PCTO (Parcursuri pentru Competențe Transversale și Orientare) și
- Ateliere practice pentru elevi.

Programul promovează abordări critice și incluzive ale IA, încurajând cetățenia digitală și reducând decalajul digital.

De ce este considerat o bună practică?

- **Promovează alfabetizarea digitală** și competențele digitale avansate atât în rândul elevilor, cât și al profesorilor.
- Oferă **resurse gratuite, structurate** pentru o educație incluzivă privind IA.

- **Încurajează implicarea elevilor prin învățare activă**, bazată pe situații din lumea reală.
- **Reduce decalajele regionale** prin atingerea școlilor și comunităților insuficient deservite.
- **Consolidează abilitățile** pentru secolul XXI, inclusiv gândirea computațională și rezolvarea de probleme.

Studiu de Caz 4: Fuoriclasse – Împotriva Părăsirii Timpurii a Școlii

Locație: La nivel național – Italia

Website: <https://www.savethechildren.it/cosa-facciamo/progetti/fuoriclasse>

Descriere pe Scurt:

Fuoriclasse este un program național lansat de Save the Children Italia pentru a combate părăsirea timpurie a școlii în zonele dezavantajate socio-economic.

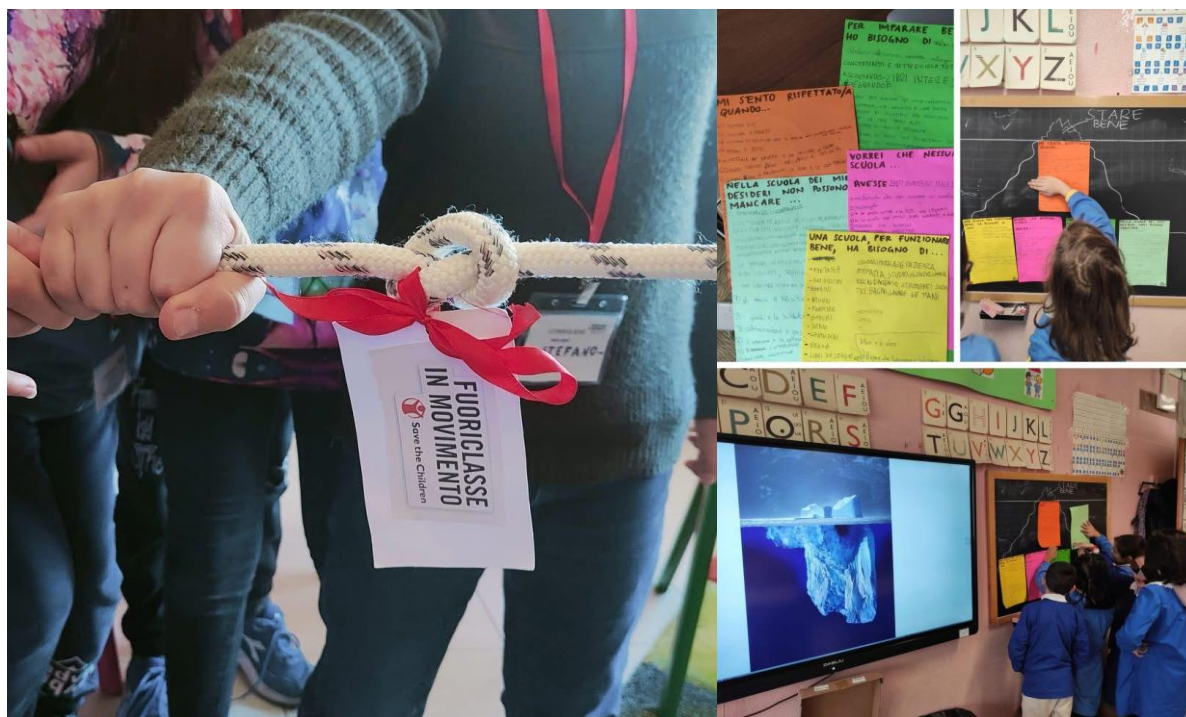
Programul implementează:

- Ateliere motivaționale,
- Sesiuni de sprijin la învățătură,
- Formare pentru profesori și
- Activități de implicare a familiilor.

Programul folosește datele elevilor pentru a dezvolta planuri educaționale personalizate și pentru a monitoriza progresul. Activitățile se desfășoară în cadrul școlilor, fiind sprijinite de facilitatori educaționali dedicați.

De ce este considerat o bună practică?

- Intervenție pe mai multe niveluri: Implică elevi, profesori, familii și comunități.
- Se concentrează pe motivația și bunăstarea emoțională a elevilor.
- Oferă parcursuri de învățare adaptate: abordează nevoile educaționale individuale.
- Contribuie la reducerea absenteismului cronic și a ratelor de abandon școlar.
- Demonstrează impact măsurabil: mii de elevi sunt sprijiniți anual în întreaga Italie.

Țara 4: România

Studiu de Caz 1: Descoperă STEAM

Locație: Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” Iași, România, în parteneriat cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași

Website: <https://cnaob.ro/wp/>

Descriere pe scurt: Descoperă STEAM este un program STEM desfășurat la clasă, care implică elevi de școală primară în experimente științifice practice (*hands-on*) și proiecte de mediu. Programul integrează concepte STEM în curriculumul școlar prin activități interactive, unde elevii explorează fizica, chimia și biologia într-un mod distractiv și educativ.

De ce este considerat o bună practică?

Elevii participă activ la experimente, consolidând cunoștințele teoretice prin aplicare practică.

- **Încurajarea Colaborării:** Activitățile implică munca în echipă, promovând comunicarea și rezolvarea cooperativă a problemelor.
- **Dezvoltarea Abilităților Critice:** Elevii analizează date, formulează ipoteze și trag concluzii, consolidându-și raționamentul științific.
- **Cultivarea Mentalității de Dezvoltare (Growth Mindset):** Provocările și învățarea prin încercare și eroare încurajează perseverența și adaptabilitatea.

Studiu de caz 2: Competențe Digitale. Povești Digitale

Locație: Școala „Ion Simionescu”, Iași, România

Website:

<https://www.facebook.com/i.simionescu/posts/pfbid08GdCc174tgVYZnqzFKJosCPqjrKPMFsJ22jKk1grwctmsPqfy9WMAiGXXkgczGCNI>

Descriere pe scurt:

Proiectul Competențe Digitale. Povești Digitale se desfășoară în perioada 1 octombrie 2024 – 8 decembrie 2024, pe o durată de 10 săptămâni. Acesta implică înființarea Clubului de Programare SIMScratch, achiziționarea de tablete și roboți educaționali și reprezintă un pas important către transformarea digitală pentru Școala Simionescu.

Inițiativa oferă unui număr de 20 de copii cu vârsta între 10 și 14 ani sesiuni săptămânale gratuite de programare în Scratch, sub îndrumarea educatorilor pasionați Maria Reditu și Alexandru Andronic.

La sfârșitul celor două luni de formare, va avea loc prima ediție a competiției Junior Scratch Coders, deschisă și altor cluburi școlare. Competiția va recompensa primele trei echipe cu premii speciale. Este așteptată participarea a cel puțin șase cluburi de robotică din județul Iași.

Proiectul se extinde dincolo de competiție, deoarece cele patru echipe formate în cadrul Clubului SIMScratch vor continua să se implice în activități digitale și să participe la alte evenimente de specialitate pe tot parcursul anului școlar 2024-2025. Se așteaptă ca Junior Scratch Coders să devină o competiție anuală tradițională organizată de Școala Simionescu.

De ce este considerat o bună practică?

- **Încurajarea Transformării Digitale:** Proiectul integrează tehnologia în educație, dotând elevii cu competențe digitale cruciale pentru viitoarele lor cariere.
- **Promovarea Gândirii Computaționale și a Creativității:** Prin învățarea programării în Scratch, elevii își dezvoltă abilitățile de rezolvare de probleme, lucrul în echipă și creativitatea.
- **Mediu de Învățare Incluziv și Captivant:** Accesul gratuit la club asigură că pot participa copii din medii diferite, reducând disparitățile educaționale.
- **Sustenabilitate și Impact pe Termen Lung:** Proiectul se extinde dincolo de competiție, oferind implicare continuă în activități digitale și alte evenimente axate pe tehnologie.
- **Colaborare și Schimb de Cunoștințe:** Competiția conectează multiple cluburi de robotică, promovând un mediu de învățare colaborativ și schimbul de cunoștințe între tinerii cursanți.
- **Prevenirea Părăsirii Timpurii a Educației și Formării (ET):** Făcând învățarea interactivă și captivantă, inițiativa îi ajută pe elevi să rămână motivați și interesați de disciplinele STEM.

Studiu de Caz 3: Scientix STEM Discovery Campaign 2025

Locație: Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” Iași, România

Website: <https://www.scientix.eu/campaigns/sdc/my-activities/activity?id=7856>

Descriere pe scurt:

Scientix STEM Discovery Campaign este o inițiativă școlară care promovează **STEM** prin **lecții interactive, prelegeri ale invitaților și învățare bazată pe proiecte**.

Elevii explorează diverse domenii științifice și tehnologice în timp ce se angajează în **experimente la clasă** și sarcini de **rezolvare creativă a problemelor**.

De ce este considerat o bună tactică?

- **Experiență de Învățare Practică (*Hands-On*):** Oferă expunere practică la STEM dincolo de prelegerile tradiționale.
- **Încurajarea Colaborării:** Conectează elevii cu **profesioniști din industrie** și colegi pentru a încuraja **schimbul de cunoștințe**.
- **Dezvoltarea Abilităților Critice:** Îmbunătățește **raționamentul logic, rezolvarea de probleme** și creativitatea.
- **Cultivarea Mentalității de Dezvoltare (*Growth Mindset*):** Încurajează **curiozitatea** și învățarea continuă.

Studiu de Caz 4: Laboratorul de Robotică Ozobot

Locație: Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” Iași, România, în colaborare cu American Corner Iași

Website: <https://bjiasi.ro/stiri-si-evenimente/american-corner-events-140/>

Descriere pe scurt:

Laboratorul de Robotică Ozobot este o inițiativă interactivă la clasă prin care elevii învață elementele fundamentale ale programării și roboticii prin activități practice (*hands-on*) cu roboții Ozobot.

Acest program, în parteneriat cu American Corner Iași, le introduce elevilor logica programării, rezolvarea de probleme și creativitatea prin provocări și proiecte captivante.

De ce este considerat o bună practică?

- **Experiență de Învățare Practică (*Hands-On*):** Elevii programează roboții Ozobot folosind codare vizuală și comenzi bazate pe culori, făcând învățarea accesibilă și distractivă.
- **Încurajarea Colaborării:** Activitățile de grup încurajează lucrul în echipă, comunicarea și rezolvarea în comun a problemelor.
- **Dezvoltarea Abilităților Critice:** Îmbunătățește gândirea computațională, raționamentul logic și adaptabilitatea.
- **Cultivarea Mentalității de Dezvoltare (*Growth Mindset*):** Încurajează perseverența și învățarea iterativă pe măsură ce elevii își rafinează soluțiile de programare.
- **Integrarea Tehnologiilor Avansate:** Oferă o introducere timpurie în robotică și programare, pregătind elevii pentru viitoarele domenii tehnologice.

Țara 5: Portugalia

Studiu de Caz 1: UAARE – Unitatea de Sprijin pentru Înaltă Performanță Școlară

Locație: Școala Secundară Dr. José Afonso [Guvernul Portughez – Ministerul Educației și Științei]

Website: <https://uaare.dge.min-educ.pt/pt> &
https://www.esjoseafonso.com/wp/?page_id=7996

Descriere pe Scurt:

Unitățile de Sprijin pentru Înaltă Performanță școlară (UAARE) urmăresc obiectivul nobil de a reconcilia cu succes activitatea școlară cu practica sportivă a elevilor-atleți din școlile primare și secundare care fac parte din regimul de înaltă performanță și din echipele naționale, precum și a elevilor-atleți cu potențial sportiv.

Acest succes depinde de coordonarea eficientă între școli, părinți, federații și agenții lor sportivi, municipalități și mulți alți factori implicați.

UAARE lucrează în trei domenii esențiale: management școlar, management sportiv și sănătate și bunăstare, funcționând ca o rețea cu autoritățile locale și părinții pentru a asigura condițiile potrivite pentru succesul elevilor-atleți.

De Ce Este Considerat o Bună Practică?

Management Școlar:

Acesta este centralizat în profesorul însoțitor, în strânsă colaborare cu Managerul Național de Proiect și alți agenți implicați:

- Directorul Școlii: Asigură angajamentul pedagogic al școlii și al organismelor de reglementare.
- Sala de Studiu Learn + (SEAM): Asigură pedagogia diferențiată și mobilizează planuri pedagogice individuale, utilizând munca colaborativă și reflexivă cu profesorii de curriculum și cu consiliul clasei (aceasta ia forma de sprijin personalizat, sprijin la distanță și învățare la distanță).
- Psihologul școlar: Oferă sprijin psihologic și psiho-pedagogic.

Management Sportiv:

În colaborare cu federațiile sportive și antrenorii, conștienți de nevoile conflictuale ale elevilor-atleți în diferitele etape ale dezvoltării lor pe dublă carieră, acesta presupune:

- Articulare, cooperare și flexibilitate cu școala.
- Reconcilierea antrenamentului, competiției și stagiilor cu învățarea școlară.

Sănătate și Bunăstare:

Se concentrează pe intervenția în două zone:

1. Suport Psihologic: Elevii-atleți sunt evaluați în mod constant (note, timpi, clasamente, calificative), ceea ce dă naștere unei reacții emoționale variate (anxietate, frică, depresie) care condiționează performanța. Echilibrul și managementul emoțional sunt fundamentale, iar psihologul școlar intervine în rețeaua tuturor actorilor UAARE. Intervenția preventivă are loc în trei domenii: suport psihologic și psiho-pedagogic, orientare în carieră, sprijin pentru dezvoltarea sistemelor de relații ale comunității educaționale.
2. Sănătate și Bunăstare: Prin intervenția rețelei Centrelor de Medicină Sportivă, în special în reglementarea practicii sportive timpurii, în ceea ce privește monitorizarea regulată (nutriție, prevenirea accidentărilor, supra-antrenament și *burnout*).

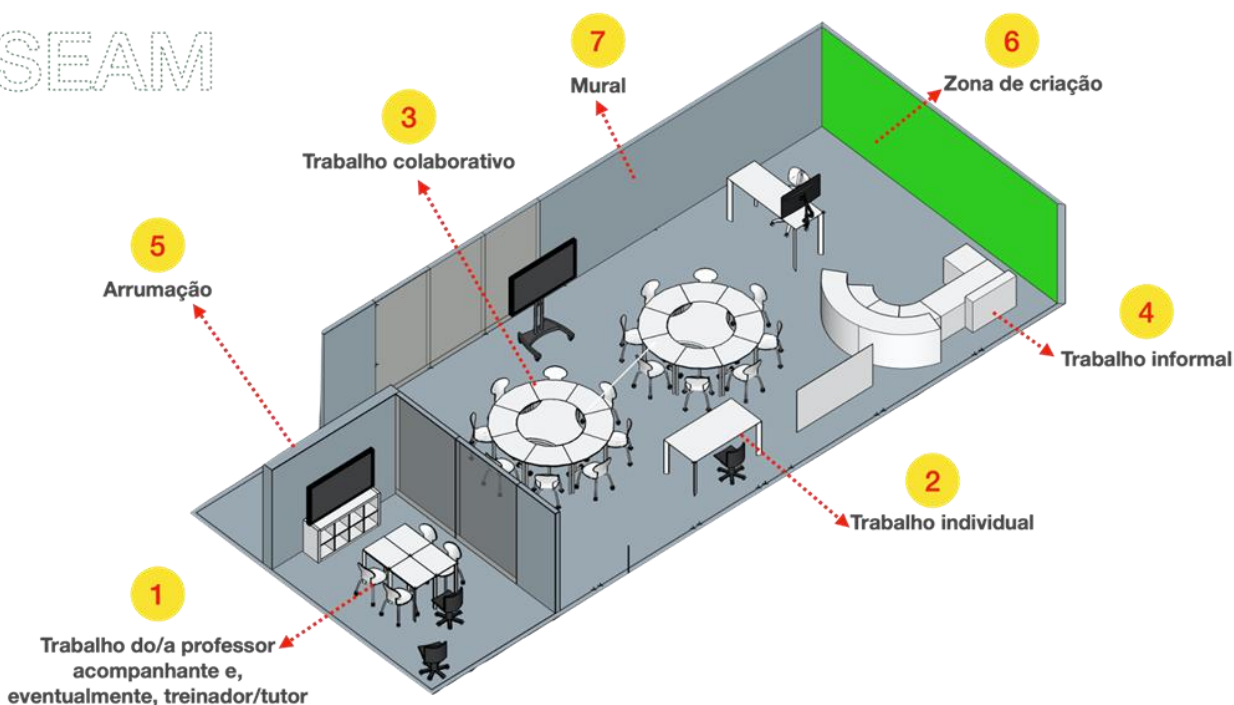
Mediu de Învățare Digital:

O platformă web pentru comunicare, colaborare și sprijin la distanță între echipele didactice, elevi, antrenori, profesori de la consiliul clasei, centre de medicină sportivă și alți parteneri din modelul UAARE. Prin chat-uri de grup, chat-uri private, dosare și documente colaborative, jurnale digitale, videoconferințe și alte instrumente, echipele școlare UAARE împărtășesc practici, succese școlare și sportive și își sprijină elevii sincron și asincron.

Sala de Studiu Learn + (SEAM):

Medii de învățare inovatoare în școlile UAARE, inspirate de literatura de specialitate și de proiectul *Future Classroom Lab*, dotate cu mobilier, organizare a spațiului și echipamente IT pentru a sprijini echipele didactice și elevii.

SEAM

UAARE dispune de un mediu de învățare centrat pe elevul-atlet, cu un **mediu digital** integrat cu spațiile de învățare „fizice”. Acesta este compus dintr-o **echipă pedagogică dedicată** dezvoltării unor **planuri individuale de predare**, adaptate la nevoile elevilor, precum absențele școlare și „zonele roșii” (predare la distanță și sprijin în avans).

SEAM (Sala de Studiu Learn +) este un spațiu care privilegiază diferitele domenii ale profilului elevului, prin **personalizarea învățării** integrate cu competențele specifice ale elevului-atlet. Este un mediu în care sunt promovate **învățarea între egali (peer learning)**, **colaborarea, comunicarea și autoreglarea**, centrat pe o metodologie bazată pe dovezi și pe **continuitate pedagogică** între școlile din rețeaua UAARE.

Munca la **SEAM** este articulată cu **Consiliul Clasei**, într-o logică de transmitere a cazurilor între colegi, unde este descris clar:

- **Diagnosticul** nevoilor de învățare ale elevului-atlet,
- **Intervenția concretă** la SEAM,
- **Dovezile** activității desfășurate de elev și
- **Reflecția ulterioară** a perechii pedagogice (profesorul de clasă și profesorul SEAM).

Personalizarea activității este realizată prin cunoașterea **istoricului (plan individual pedagogic)** sprijinului acordat la SEAM, cu dezvoltarea progresivă a învățării și competențelor esențiale ale profilului elevului în situații concrete din viața elevului-atlet, și anume sportul, cu impact asupra **evaluării formative** a elevului.

Smart Calendar: Using a digital calendar, accessible via the web and offline on any device, it is possible to conveniently coordinate and communicate UAARE student schedules. Class directors keep this calendar updated with school hours, assessment tests and other relevant school events. The trainer keeps training, study, internships, tests and other relevant sporting events up to date, and this calendar is shared with the school tutor, students and parents.

STEM Kits: Set of low-cost equipment that students in distance education receive by mail to carry out practical, laboratory and experimental activities, built in accordance with essential learning, carrying them out in the place where they are, producing a formal or other report product that includes images of the activities, which are then evaluated by the teachers. In the end, they are returned by post to the school.

Studiu de Caz 2: Programul Național de Succes Școlar – Direcția Generală pentru Educație (Portugalia)

Locație: Direcția Generală pentru Educație (Portugalia)

Website: <https://www.dge.mec.pt/programa-nacional-de-promocao-do-sucesso-escolar> & <https://pnpse.min-educ.pt/>

Descriere pe Scurt:

Programul se bazează pe principiul că cea mai bună cunoaștere a contextelor, dificultăților și potențialului revine comunităților educaționale, iar acestea sunt, prin urmare, cele mai în măsură să elaboreze planuri de acțiune strategice, concepute la nivelul fiecărei școli, cu scopul de a îmbunătăți învățarea elevilor.

Deși succesul școlar este condiționat de factori interni și externi, rolul școlii este crucial, iar colaborarea și responsabilitatea comunității la nivel local și regional sunt esențiale pentru construirea succesului școlar și a angajamentului față de predare și valorizarea învățării.

În urmărirea misiunii școlilor publice, care este de a se asigura că toți copiii și tinerii au acces la învățarea care le va permite să finalizeze școlarizarea cu cunoștințele, abilitățile, atitudinile și comportamentele necesare pentru viața în societate, rolul școlilor și al profesorilor este crucial, în contextul acțiunii lor în cadrul consiliilor de an/clasă, deoarece îmbunătățirea practicilor educaționale este intrinsecă promovării succesului școlar pentru toți elevii.

De Ce Este Considerat o Bună Practică?

Astfel, unele dintre liniile directoare generale ale PNPSE (Programul Național de Succes școlar) (RCM nr. 23/2016) sugerează un cadru inspirațional pentru dezvoltarea educațională ce urmează a fi promovată în fiecare teritoriu pe baza următoarelor aspecte:

- Crearea de Dinamici Locale pentru Diagnoză și Intervenție: Bazate pe cunoștințele generate de școli și pe capacitatea lor de a interveni în contextele locale și în nevoile specifice ale populațiilor lor școlare.
- Promovarea Practicilor de Prevenire Timpurie: Care să permită anticiparea și prevenirea eșecului școlar, printr-un angajament față de intervenția timpurie, mai degrabă decât prin concentrarea pe strategiile de remediere.
- Stimularea Formării Continue a Profesorilor: Care să permită școlilor să reflecteze asupra practicilor locale și să dezvolte strategii inovatoare, care induc schimbarea.
- Monitorizarea și Supravegherea strategiilor locale pentru promovarea succesului școlar.

- Producerea de Cunoștințe științifice: Despre succesul școlar, factorii săi de condiționare, predictorii, strategiile de prevenire, strategiile de remediere, practicile didactice, monitorizarea strategiilor și măsurile de evaluare a succesului în educație.
- Evaluarea Periodică a Programului: În multiplele sale dimensiuni, cu accentul principal pe evaluarea impactului strategiilor definite la nivel local și identificate ca fiind relevante pentru promovarea succesului școlar.

Studiu de Caz 3: Proiectul IPCA și Observatorul Permanent privind Abandonul Școlar și Succesul (OPAS)

Studiu de Caz 3: Proiectul IPCA și Observatorul Permanent privind Abandonul Școlar și Succesul (OPAS)

Website: <https://ipca.pt/noticia/projeto-do-ipca-na-area-da-inteligencia-artificial-vai-ajudar-a-prevenir-o-abandono-escolar/> and <https://ipca.pt/promocao-do-sucesso-academico/opas/>

Descriere pe Scurt:

OPAS (Observatorul Permanent privind Abandonul Școlar și Succesul) al IPCA constă în crearea unui model predictiv de combatere a abandonului, bazat pe inteligența artificială și știința datelor, care se fundamentează pe o viziune multidimensională – personală, academică, socio-demografică și socială.

Observatorul Permanent privind Părăsirea Timpurie a Școlii și Succesul (OPAS) implică munca unei echipe multidisciplinare conduse de Laboratorul de Inteligență Artificială Aplicată (2Ai) al IPCA. Această echipă include și cercetători din domeniile științei datelor și *business intelligence*, precum și membri ai structurii instituționale.

Marea inovație a OPAS este capacitatea pe care o va avea de a oferi informații predictive privind probabilitatea ca un anumit student să abandoneze școala, permițând instituției să ia măsuri preventive pentru a inversa situația. Scopul este de a împuternici structurile organizaționale și instituționale să facă față acestei probleme, care va tinde să se agraveze în perioada de redresare economică și socială de după pandemie.

În cadrul OPAS, au fost identificate o serie de variabile care, analizate cu ajutorul unui model matematic, vor permite clasificarea profilurilor de risc și identificarea studenților cu cea mai mare probabilitate de a-și abandona studiile.

De Ce Este Considerat o Bună Practică?

OPAS este un proiect dezvoltat la Laboratorul de Inteligență Artificială Aplicată (2Ai), în cadrul Apelului nr. 01/SAMA2020/2019 – sistem de sprijin pentru transformarea digitală a administrației publice: inteligență artificială și știința datelor.

Obiectivele sale, care îl definesc ca bună practică, sunt:

- Analizarea, identificarea și implementarea de acțiuni care contribuie la definirea politicii interne de combatere a abandonului școlar/promovare a succesului.
- Dezvoltarea și implementarea unui model predictiv de analiză a datelor capabil să genereze cunoștințe în vederea identificării indicatorilor de abandon școlar/promovare.
- Identificarea și clasificarea situațiilor și a studenților cu risc de abandon și implementarea de măsuri pentru reducerea riscului de abandon și a cazurilor de abandon.
- Îmbunătățirea calității serviciului furnizat studenților, a timpilor medii de răspuns și a reducerii costului de context.

OPAS

OBSERVATÓRIO PERMANENTE DO
ABANDONO E SUCESSO ESCOLAR

Cofinanciado por:

Case Study 4: *LEDs*

Locație: Ministerul Educației din Portugalia

Website: <https://led.dge.medu.pt/>

Descriere pe Scurt:

Ca parte a Planului de Redresare și Reziliență (PRR) al Portugaliei, inițiativa Laboratoarelor de Educație Digitală (LED) vizează elevii din învățământul secundar inferior și superior. Obiectivul său principal este de a sprijini școlile în integrarea tehnologiilor digitale în predare și învățare.

Aceste laboratoare oferă spații în care elevii și profesorii pot utiliza instrumente tehnologice pentru a desfășura activități practice, experimente și proiecte, îmbunătățind învățarea și dezvoltarea abilităților.

Pentru a sprijini acest demers, scenariile de învățare și alte echipamente LED, destinate exclusiv scopurilor de predare și învățare, respectă specificațiile tehnice stabilite de SGEN (Secretariatul General pentru Educație și Știință), chiar dacă diferiți furnizori au oferit mărci și modele variate. Utilizarea LED-urilor este guvernată de un acord de împrumut între SGEN și școală, în care SGEN își păstrează proprietatea asupra echipamentului, acordând școlilor drepturi de utilizare gratuite și pe termen nelimitat. Toate echipamentele trebuie acceptate prin Platforma Școlară Digitală, unde sunt urmărite după numere de serie și de inventar, și sunt acoperite de o garanție de trei ani de la data acceptării finale.

Un total de 1300 de Laboratoare de Educație Digitală (LED) au fost instalate în 803 de grupuri școlare. Fiecare școală a fost responsabilă de selectarea tipului de LED preferat și de asigurarea tuturor resurselor fizice și umane necesare pentru a-i sprijini instalarea și funcționarea. Sălile LED trebuie să fie clar identificate pe planul școlii și să afișeze semnalizare vizibilă care să indice finanțarea din PRR. În cazurile în care o școală a primit mai mult de un LED, i s-a permis să le instaleze în săli diferite, cu condiția ca fiecare să fie marcată și înregistrată corespunzător.

Pentru a gestiona implementarea LED, fiecare școală trebuie să numească un Coordonator însărcinat cu primirea, verificarea și supravegherea utilizării echipamentului, precum și cu gestionarea problemelor legate de garanție. În plus, școlile trebuie să formeze o echipă, inclusiv reprezentanți din diferite departamente, pentru a sprijini integrarea curriculară a LED-ului. Toate echipamentele trebuie instalate în sala desemnată, înregistrate în platforma oficială de monitorizare (SIO), iar orice relocare trebuie aprobată în prealabil de SGEN.

De Ce Este Considerat o Bună Practică?

Este considerat o bună practică deoarece prezența unui Coordonator dedicat și a unei echipe de sprijin asigură integrarea eficientă a echipamentelor tehnologice de înaltă calitate în predare și învățare. Această structură promovează utilizarea consecventă, întreținerea corespunzătoare și maximizarea valorii educaționale.

Echipamentul LED, fiind modern și bine selectat, îmbunătățește experiențele de la clasă și oferă elevilor oportunități practice de a explora, experimenta și inova. Acesta promovează alfabetizarea digitală, colaborarea și abilitățile de rezolvare a problemelor. Oferind acces la instrumente avansate, elevii devin mai implicați și mai motivați.

Configurația structurată garantează sustenabilitatea pe termen lung și alinierea cu obiectivele curriculare. Urmărirea centralizată și procedurile clare ajută la menținerea responsabilității și eficienței.

Țara 6: Cipru

Studiu de Caz 1: Centrul de Învățare Îmbunătățită prin Tehnologie (Technology Enhanced Learning Centre - TELC)

Locație: Universitatea din Nicosia

Website: <https://www.engageli.com/>

Descriere pe Scurt:

Școala de Afaceri a Universității din Nicosia a implementat platforma Engageli, un instrument de învățare digitală special conceput pentru învățarea activă și colaborativă. Platforma, introdusă de Prof. Angelika Kokkinaki (Decanul Școlii de Afaceri) și Dr. Chris Alexander (șeful Centrului de Învățare Îmbunătățită prin Tehnologie), este utilizată în programele de MBA și Master în Blockchain și Monedă Digitală pentru a spori implicarea și interacțiunea studenților.

Prin utilizarea acestui instrument, universitatea urmărește să abordeze provocările comune ale învățării online tradiționale, cum ar fi lipsa de implicare și izolarea, prin promovarea unui mediu de învățare centrat pe om și interactiv. Engageli permite tranziții fluide între interacțiunile de clasă completă și cele de grup și oferă analize în timp real care îi ajută pe instructori să urmărească participarea și progresul studenților, încurajând o predare mai dinamică și mai receptivă.

De Ce Este Considerat o Bună Practică?

- **Implicare și Interactivitate Îmbunătățite:** Designul Engageli promovează participarea activă a studenților prin instrumente precum sondajele integrate, care ating rate mari de participare (90-100%) și stimulează o interacțiune sporită.
- **Luarea Deciziilor Bazată pe Date (Data-Driven):** Platforma oferă analize detaliate despre comportamentul cursanților, timpii de vorbire și tendințele de implicare, permițând instructorilor să ia decizii informate pentru a-și adapta strategiile de predare.
- **Design Centrat pe Om și Incluziv:** Accentul pus pe construirea de conexiuni semnificative între colegi, chiar și pentru studenții aflați în locații îndepărtate, ajută la combaterea sentimentelor de izolare și demotivare asociate adesea cu învățarea online.
- **Implementare Scalabilă:** Adoptarea rapidă a platformei Engageli la Universitatea din Nicosia, de la 90 la 850 de studenți în primul an, demonstrează eficacitatea și scalabilitatea sa în diverse programe, făcând-o o soluție robustă pentru extinderea inițiativelor de învățare online.

Revolutionize the way you teach and learn online

Engageli is an online learning platform that creates a simple, easy-to-use environment for any type of virtual learning, focusing on outcomes.

Unlike rigid video conferencing tools, it empowers instructors to seamlessly deliver content in a highly engaging, effective way, while putting the learners at the center of the experience.

[TAKE A TOUR →](#)

Tap into a high-quality online learning experience

We combined the best of in-person and online learning into a single platform to create an experience that is even better than in-person.

Empower meaningful discussions with a seamless switch between large group and small group layout

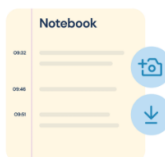
Instead of guessing which learners are engaged, use Engageli's powerful analytics to identify learners who need more attention

No more add-ons and juggling tabs with Engageli's built-in collaborative toolkit

Turn any existing content into interactive, active learning opportunities with Engageli's Action Tags

No more misplaced session notes with Engageli's built in, time-stamped notebook

Make asynchronous learning collaborative with Engageli's interactive playback rooms

*Imagini luate de pe platforma <https://www.engageli.com/>

Studiu de Caz 2: ENGINITE

Locație: Universitatea de Tehnologie din Cipru

Website: <https://www.facebook.com/EnginiteErasmus/>

Descriere pe Scurt: ENGINITE își propune să conceapă și să promoveze un program de Educație și Formare Profesională (VET) postuniversitar bazat pe pedagogia Învățării bazate pe Probleme (PBL). Acesta va combina subiecte academice aplicate avansate cu aspecte practice (*hands-on*), cu scopul de a sprijini cunoștințele și abilitățile inginerilor absolvenți, pregătindu-i pentru industria secolului XXI.

Printr-o abordare PBL a formării, programul postuniversitar de formare profesională ENGINITE va spori abilitățile de carieră și angajabilitate ale noilor ingineri – printre altele: inovația, abilitățile antreprenoriale, managementul eficient al calității, sănătății și securității, rezolvarea de probleme, abilitățile de comunicare și prezentare – în timp ce va îmbunătăți și cunoștințele tehnice în domenii critice ale ingineriei.

La finalizarea programului VET postuniversitar, participanții vor putea să intre pe piața muncii, să conducă echipe multidisciplinare și să ofere valoare adăugată și contribuții substanțiale organizației lor.

De Ce Este Considerat o Bună Practică?

ENGINITE este considerat o bună practică din mai multe motive, în special în abordarea decalajului de competențe cu care se confruntă absolvenții de inginerie în contextul Industriei 4.0:

- Accentul pe Învățarea bazată pe Probleme (PBL): ENGINITE adoptă o pedagogie PBL, despre care s-a demonstrat că îmbunătățește în mod eficient abilitățile critice de rezolvare a problemelor în rândul studenților. Această abordare promovează învățarea activă, unde studenții se confruntă cu probleme din lumea reală, ducând la o mai bună reținere a cunoștințelor și abilităților.
- Dezvoltarea Abilităților Interdisciplinare: Programul pune accentul pe o combinație de competențe tehnice și *soft skills*, inclusiv inovația, antreprenoriatul, comunicarea și managementul echipei. Această abordare holistică pregătește absolvenții pentru natura dinamică și interdisciplinară a rolurilor moderne de inginerie.
- Curriculum Relevant pentru Industrie: Prin integrarea subiectelor academice aplicate avansate cu formarea practică, ENGINITE asigură că absolvenții sunt echipați cu cunoștințe și practici industriale actuale. Această relevanță este crucială pentru a reduce decalajul dintre învățarea teoretică și aplicarea în lumea reală.

- Îmbunătățirea Angajabilității: Programul este conceput pentru a stimula angajabilitatea absolvenților prin dotarea lor cu competențe foarte solicitate de angajatori.
- Adaptabilitate la Nevoile Pieței: Accentul pus de ENGINITE pe dezvoltarea continuă a competențelor printr-un cadru de formare profesională îi permite să se adapteze la peisajul tehnologic și la cerințele locurilor de muncă în schimbare rapidă.

Am finalizat secțiunea despre Cipru și toate cele șase țări (Belgia, Italia, România, Portugalia, Cipru, și Țara 1, a cărei traducere am făcut-o anterior).

Video link: <https://www.youtube.com/watch?v=xr1IFGnysjM>

Studiu de Caz 3: Construcția Colaborativă a Cunoștințelor și Metacogniția prin Robotica Educațională

Locație: Universitatea de Tehnologie din Cipru

Website: <https://ktisis.cut.ac.cy/> & https://ktisis.cut.ac.cy/bitstream/20.500.14279/26661/1/Socratous_Dissertation_%20%283%29.pdf

Scurtă Descriere:

Studiul a urmărit să investigheze rolul roboticii educaționale (RE) în promovarea gândirii metacognitive a elevilor – o componentă crucială a construcției colaborative a cunoștințelor în mediile de Învățare Colaborativă Asistată de Calculator (CSCL).

Folosind o metodologie de Cercetare bazată pe Design (*Design-Based Research - DBR*), cercetarea s-a concentrat atât pe dezvoltarea abilităților metacognitive, cât și pe formularea de principii de design eficiente pentru o implementare de succes în educație.

Rezultatele oferă informații valoroase despre modul în care robotica educațională poate fi integrată eficient în mediile de clasă pentru a promova procesele metacognitive. Prin analiza diferitelor structuri curriculare, studiul demonstrează că RE este un instrument metacognitiv valoros, care maximizează câștigurile de învățare atunci când este integrat într-un curriculum proiectat cu atenție, ce include sarcini prestabilite și experimente ghidate la începutul fiecărei sesiuni.

De Ce Este Considerat o Bună Practică?

- **Promovarea Abilităților Metacognitive:** Concentrându-se pe Robotica Educațională (RE) ca mijloc de dezvoltare a gândirii metacognitive (planificarea, monitorizarea și evaluarea propriei înțelegeri), studiul se aliniază cu cercetările educaționale care subliniază importanța metacogniției pentru rezolvarea eficientă a problemelor și colaborarea.
- **Metodologie de Cercetare Bazată pe Design (DBR):** Utilizarea metodologiei DBR este o forță a studiului, deoarece permite cicluri iterative de design, implementare și evaluare. Această abordare sprijină dezvoltarea de principii de design practice care pot fi aplicate în contexte educaționale reale.
- **Integrarea Roboticii în Educație:** Integrarea RE în mediile de clasă este o inovație notabilă, recunoscută pentru potențialul său de a-i implica pe elevi și de a îmbunătăți experiențele de învățare. Robotica promovează învățarea colaborativă și gândirea critică.
- **Design Curricular Structurat:** Rezultatele sugerează că eficacitatea RE ca instrument metacognitiv este maximizată printr-un curriculum structurat care

include sarcini prestabilite și experimentare ghidată. Această abordare asigură că elevii sunt sprijiniți în dezvoltarea sistematică a abilităților lor metacognitive.

- Aplicații Reale la Clasă: Concentrându-se pe cadrul real al clasei, studiul demonstrează aplicabilitatea practică a RE în educație. Acest accent pe aplicabilitate este vital pentru a se asigura că rezultatele cercetării pot fi transpuse în practici didactice eficiente.

Link to video: <https://www.youtube.com/watch?v=IxkcRibbcXQ>

Studiu de Caz 4: Alnstein

Locație: Școlile Private PASCAL

Website <https://www.pascal.ac.cy/> & <https://www.pascal.ac.cy/news/news/view/~board/group/post/pascal-international-education-unveils-ainstein-junior-revolutionising-education-through-ai-innovation#:~:text=After%20the%20remarkable%20success%20of,education%2C%20kno wn%20as%20AInstein%20Junior.>

Descriere pe Scurt:

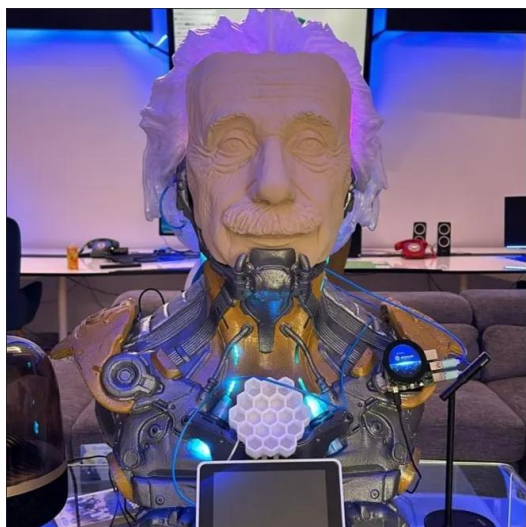
Școlile PASCAL din Cipru, parte a rețelei Globeducate, au dezvoltat recent Alnstein, un robot bazat pe inteligență artificială (IA) capabil să înțeleagă comenzi, să interacționeze cu oamenii și să efectueze sarcini cotidiene folosind tehnologie IA avansată.

Acest proiect a apărut din entuziasmul elevilor de a utiliza IA în crearea unui robot care comunică natural. Numit după Albert Einstein, Alnstein dispune de procesare a limbajului natural de ultimă generație dezvoltată de OpenAI, permițându-i să efectueze sarcini precum redarea de muzică, setarea de alarme și răspunsul la întrebări.

Proiectul a implicat colaborarea între elevi din diferite școli PASCAL din Larnaka, Lemesos și Lefkosia, promovând creativitatea, gândirea critică, comunicarea și lucrul în echipă.

De Ce Este Considerat o Bună Practică?

- **Experiență de Învățare Practică (*Hands-On*):** Dezvoltarea Alnstein le oferă elevilor o experiență practică în robotică și inteligență artificială, reducând decalajul dintre cunoștințele teoretice și aplicarea în lumea reală.
- **Încurajarea Colaborării:** Proiectul promovează munca în echipă prin implicarea elevilor din diferite școli, ajutându-i să învețe să colaboreze eficient.
- **Dezvoltarea Abilităților Critice:** Lucrul la Alnstein le-a permis elevilor să-și îmbunătățească creativitatea, gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor.
- **Cultivarea Mentalității de Dezvoltare (*Growth Mindset*):** Proiectul îi încurajează pe elevi să se autodepășească și să adopte o mentalitate de creștere continuă și auto-îmbunătățire.
- **Integrarea Tehnologiilor Avansate:** Prin utilizarea tehnologiei de vârf, cum ar fi procesarea limbajului natural de la OpenAI, proiectul îi pregătește pe elevi pentru viitoarele cariere în tehnologie.

Link to video: <https://www.youtube.com/watch?v=3sA3mV-UFYM>

Bune Practici (Best Practices)

Bună Practică 1: NýMennt

Locație: Lider: Școala de Educație a Universității din Islanda (Inițiativă colaborativă) Domeniul: Inovare Educațională, Dezvoltare Profesională, Bunăstare și Echitate NýMennt este o inițiativă de colaborare condusă de Școala de Educație a Universității din Islanda, menită să avanseze inovarea educațională, dezvoltarea profesională și transformarea sistemică. Sprijină bunăstarea copilului și echitatea educațională prin parteneriate cu școli, autorități locale, agenții guvernamentale și societatea civilă. Munca NýMennt este fundamentată pe patru piloni strategici: bunăstarea copilului, colaborarea școală-comunitate, dezvoltarea profesională continuă și educația pentru viitor. Al patrulea pilon, Menntun til framtíðar ("Educația pentru Viitor"), joacă un rol central în pregătirea elevilor și a educatorilor pentru schimbările sociale și ale pieței muncii. Acesta sprijină practicile de predare inovatoare printr-un laborator de inovare educațională care încurajează creativitatea și experimentarea în pedagogie. O inițiativă remarcabilă, Stækkaðu framtíðina, conectează elevii cu profesioniști din diverse sectoare, ajutându-i să vadă relevanța educației lor și inspirând aspirațiile viitoare. În plus, colaborarea SamSTEM consolidează educația STEM prin promovarea abordărilor de învățare practice și interdisciplinare. Acest pilon orientat spre viitor este deosebit de relevant pentru prevenirea părăsirii timpurii a educației și formării (ELET). Abordează dezangajarea făcând învățarea mai relevantă și mai conectată la oportunitățile din viața reală, răspunzând în același timp nevoilor diverse de învățare prin educație bazată pe proiecte și experiențială. Ca atare, servește ca un exemplu convingător despre cum să se construiască medii educaționale mai incluzive și mai motivante.

Bună Practică 2: Centrul de Consiliere a Elevilor (Centrum voor Leerlingenbegeleiding - CLB)

Locație: Flandra (Belgia) - 135 de centre Domeniu: Consiliere, Sănătate, Sprijin Psihologic și Social Centrul de Consiliere a Elevilor – în neerlandeză, Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) – ajută elevii, părinții și școlile din învățământul primar și secundar gratuit, independent și cu încredere în rezolvarea problemelor legate de învățare, alegerea studiilor, probleme psihologice și sociale, cum ar fi hărțuirea, problemele de acasă și frica de eșec. De asemenea, monitorizează sănătatea elevilor. Acest centru se adresează elevilor, părinților, tutorilor, directorilor și internatelor, profesorilor, coordonatorilor de îngrijire, consilierilor studenți și personalului de sprijin pentru învățare. Elevul este întotdeauna pe primul loc. CLB ajută cu întrebări despre: Învățare și studiu: probleme de citire, scriere, aritmetică, probleme de concentrare și atenție și metode de studiu. Cariera școlară: alegerea studiilor, direcții, certificate și diplome, talente și interese, absenteism, tranziția de la învățământul primar la cel secundar, continuarea studiilor sau muncă și învățare și muncă. Sănătate:

probleme de sănătate, vaccinări, tulburări de creștere, tulburări de alimentație și obezitate, boli infecțioase, pubertate, auz și vedere, dependență, relații și sexualitate. Funcționarea psihologică și socială: probleme acasă, hărțuire (bullying), divorț, stres, sentimente depresive, nemulțumirea față de sine, frica de eșec și cum să se comporte în preajma prietenilor. În Flandra există 135 de centre CLB.

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsaanbod/lijsst?s=clb>

<https://www.vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming/ondersteuning-en-begeleiding-voor-leerlingen-cursisten-en-studenten/basis-en-secundair-onderwijs/centrum-voor-leerlingenbegeleiding>

Detalii suplimentare - Centrul de Consiliere a Elevilor (CLB) CLB-urile sunt considerate o bună practică în Belgia pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii deoarece oferă un sistem de sprijin cuprinzător, gratuit și accesibil care abordează provocările multiple cu care se confruntă elevii pe parcursul călătoriei lor educaționale. Concentrându-se pe dificultăți de învățare, alegerea carierei școlare, probleme psihologice și sociale și preocupări legate de sănătate, CLB-urile asigură identificarea timpurie și sprijin personalizat pentru tinerii aflați în pericol. Abordarea lor centrată pe elev, care implică colaborarea cu părinții, școlile și serviciile externe, permite intervenții proactive și susținute. Mai mult, CLB-urile joacă un rol obligatoriu în cazurile de absenteism și excludere școlară, devenind astfel o garanție critică împotriva abandonului necalificat. Coordonarea lor strânsă cu școlile, monitorizarea regulată și mecanismele de trimitere către parteneri externi asigură că niciun elev nu rămâne fără îndrumare, făcând din CLB-uri o piatră de temelie a strategiei Belgiei de reducere a ratelor de abandon școlar.

Bună Practică 3: Fuoriclasse

Locație: Italia (Save the Children) Domeniu: Combaterea Abandonului Școlar, Incluziune Proiectul „Fuoriclasse” din Italia, derulat de Save the Children, este considerat o bună practică în abordarea abandonului școlar în Italia datorită impactului dovedit și abordării sale holistice. O evaluare independentă a arătat că a redus semnificativ absenteismul și a îmbunătățit performanța academică. Proiectul a implicat activ elevi, profesori și familii prin laboratoare motivaționale, sprijin la studiu și activități incluzive, creând o comunitate educațională puternică. Costul său scăzut (aproximativ 350 € pe elev anual), scalabilitatea și crearea unei rețele școlare naționale („Fuoriclasse in Movimento”) evidențiază și mai mult eficacitatea și sustenabilitatea acestuia.

Bună Practică 4: ScuolAttiva Cooperativa Sociale Onlus

Locație: Italia (Zone Dezavantajate) Domeniu: Învățare Experiențială, Implicare Civică, Incluziune

ScuolAttiva Cooperativa Sociale Onlus se remarcă în Italia prin abordarea sa inovatoare în educație, concentrându-se pe învățarea experiențială care reduce decalajul dintre

cunoștințele academice și aplicațiile din lumea reală. Prin colaborarea cu școli, universități și organizații din sectorul terțiar, ScuolAttiva dezvoltă proiecte educaționale care abordează probleme sociale contemporane, promovează implicarea civică și încurajează gândirea critică în rândul elevilor. Un aspect distinctiv al muncii lor este angajamentul de a opera în zone dezavantajate și cu provocări socio-economice, asigurând că educația devine un instrument puternic pentru incluziune și oportunitate. Inițiativele lor, cum ar fi School Cleaning Day și Rispettiamo la Creatività, nu numai că sporesc conștientizarea asupra subiectelor de mediu și culturale, dar încurajează și participarea activă la îmbunătățirea comunității. Prin aceste programe, ScuolAttiva cultivă eficient un sentiment de responsabilitate și împuternicire la tineri, pregătindu-i să fie cetățeni proactivi într-o lume în schimbare rapidă.

Bună Practică 5: Educația STEAM

Locație: România (Recomandare Generală) Domeniu: STEM/STEAM, Motivație, Dezvoltare de Abilități

Educația STEAM este una dintre cele mai bune practici pentru prevenirea abandonului școlar timpuriu în România, deoarece implică elevii prin învățare practică (hands-on), creativă și interdisciplinară. Combinând știința, tehnologia, ingineria, arta și matematica, STEAM îi ajută pe elevi să vadă relevanța în lumea reală a materiilor școlare, sporind motivația și curiozitatea. Încurajează lucrul în echipă, rezolvarea de probleme și gândirea critică – abilități esențiale pentru viitoarele cariere și dezvoltarea personală. În zonele dezavantajate, unde ratele de abandon sunt mai mari, proiectele STEAM pot face învățarea mai accesibilă și mai incitantă, oferind fiecărui copil un motiv să rămână în școală și să urmeze o cale educațională de succes.

Bună Practică 6: LED (Laboratoarele de Educație Digitală)

Locație: Portugalia (Planul de Redresare și Reziliență - PRR) Domeniu: Transformare Digitală, Învățare Bazată pe Proiecte, Inovare

Aceasta este considerată una dintre cele mai bune practici în Portugalia, deoarece asigură că școlile sunt echipate cu instrumente digitale de înaltă calitate, de ultimă generație, care sprijină inovarea în educație. LED (Laboratoarele de Educație Digitală) oferă un mediu structurat și bine sprijinit pentru introducerea unor metode de predare și învățare noi, dinamice. Cu echipamente de ultimă oră – inclusiv kituri de robotică, imprimante 3D, instrumente de programare și dispozitive interactive – elevii experimentează activități practice și captivante care fac învățarea mai semnificativă, interactivă și relevantă pentru era digitală. Aceste instrumente promovează creativitatea, gândirea critică și colaborarea interdisciplinară. Prezența unui Coordonator dedicat și a unei echipe multidisciplinare garantează gestionarea corespunzătoare, integrarea și impactul pedagogic. Spațiile sunt proiectate cu atenție pentru a fi incluzive, flexibile și adaptabile. Elevii devin mai motivați, mai curioși și mai

Încrezători pe măsură ce își asumă roluri active în propria învățare. Această abordare transformă sala de clasă într-un mediu vibrant, centrat pe elev, făcând educația mai atractivă, orientată spre viitor și eficientă. Bună Practică 7: [ENGINITE](#) Detaliu Informație Locație Universitatea de Tehnologie din Cipru Domeniu Educație în Inginerie, PBL, Competențe Holistice [ENGINITE](#) la Universitatea de Tehnologie din Cipru este recunoscut ca o bună practică în educația inginerască din mai multe motive convingătoare. În primul rând, pune accentul pe dezvoltarea cuprinzătoare a abilităților prin combinarea cunoștințelor tehnice cu competențele soft esențiale, abordând astfel nevoile holistice ale inginerilor moderni. În al doilea rând, concentrarea sa pe aplicații din lumea reală și practici industriale curente îi pregătește eficient pe studenți pentru piața muncii dinamică, sporindu-le angajabilitatea. În plus, [ENGINITE](#) folosește Învățarea bazată pe Probleme (PBL), care încurajează gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor, cruciale în domeniile ingineriei. Mai mult, cadrul de formare profesională al [ENGINITE](#) este scalabil și adaptabil, permițând alinierea continuă cu cerințele pieței. În general, [ENGINITE](#) exemplifică o abordare robustă a educației ingineresti moderne, integrând abilitățile practice cu accentul pe angajabilitate.

Concluzie

Studiile de caz și bunele practici explorate în acest raport oferă perspective valoroase asupra modului în care sistemele de educație din Europa răspund la provocările complexe ale implicării elevilor, inovării și părăsirii timpurii a școlii. În ciuda diferențelor în contextele naționale, apar câteva elemente comune care indică strategii eficiente și transferabile. Fiecare inițiativă – fie că este în Islanda, Belgia, Italia, România, Portugalia sau Cipru – demonstrează un angajament puternic pentru crearea unor medii de învățare mai incluzive, relevante și orientate spre viitor. De la integrarea tehnologiei și a abordărilor STEAM până la sistemele de sprijin ținut pentru elevii aflați în pericol, aceste practici reflectă o înțelegere comună că o reformă educațională semnificativă necesită atât inovare, cât și o conștientizare profundă a nevoilor cursanților. Ceea ce unește aceste bune practici nu este doar utilizarea de noi instrumente sau metode, ci accentul pus pe colaborare, echitate și sustenabilitate. Proiecte precum [NýMennt](#), [Fuoriclasse](#), [ENGINITE](#) și diferitele laboratoare de educație digitală arată cum parteneriatele între educatori, comunități și factorii de decizie pot duce la schimbări de impact și de lungă durată. În cele din urmă, experiențele împărtășite aici subliniază importanța investițiilor în abordări flexibile, centrate pe elev, care se pot adapta la cerințele educaționale în evoluție. Prin învățarea reciprocă și construirea pe succese dovedite, sistemele de educație pot deveni mai reziliente, mai receptive și mai bine echipate pentru a sprijini toți cursanții în atingerea întregului lor potențial.